

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

DRUGI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 22092/21
Denis RADOČAJ
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući 20. svibnja 2025.
u vijeću u sastavu:

Arnfinn Bårdsen, *predsjednik*,
Saadet Yüksel,
Jovan Ilievski,
Anja Seibert-Fohr,
Davor Derenčinović,
Gediminas Sagatys,
Juha Lavapuro, *suci*,

i Hasan Bakırcı, *tajnik Odjela*,

uzimajući u obzir gore navedeni zahtjev podnesen 19. travnja 2021.,
uzimajući u obzir očitovanje koje je dostavila Vlada i odgovor na
očitovanje koji je dostavio podnositelj zahtjeva,
nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

1. Podnositelj zahtjeva g. Denis Radočaj hrvatski je državljanin koji je rođen 2003. i živi u Udbini. Pred Sudom ga je zastupala gđa I. Zlatić, odvjetnica u Karlovcu.

2. Vladu Republike Hrvatske („Vlada”) zastupala je njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik.

A. Pozadina predmeta

3. U razdoblju od kolovoza 2010. do kolovoza 2013. te od siječnja 2014. do kolovoza 2015. podnositelj je živio s ocem M.R., maćehom Ma.R. i njezinim sinom T.R. U kolovozu 2015. godine Ma.R. i T.R. iselili su se, a u

INTERPRETA
prijevodi i sudski tumači

proljeće 2018. godine Ma.R. inicirala je razvod braka od M.R.-a i čekala je dijete s drugim partnerom.

4. Točno neutvrđenog datuma 2012. godine Ma.R. je prijavila M.R.-a policiji, između ostalog, zbog povrede djetetovih prava iz članka 177. Kaznenog zakona (vidi stavak 25. ove odluke). U iskazu danom policiji 24. prosinca 2012. podnositelj je naveo da ga je otac ponekad udarao rukom ili remenom kada je učinio nešto loše ili je dobio lošu ocjenu u školi.

5. Dana 17. siječnja 2013. Centar za socijalnu skrb Gospić upozorio je oca podnositelja na pogreške i propuste u njegovoj skrbi i obrazovanju podnositelja nakon što je M.R. sam priznao da je povremeno tjelesno kažnjavao podnositelja, koji je u to vrijeme bio maloljetan. M.R. je upozoren da je tjelesno kažnjavanje neprikladna mjera koja se ne smije koristiti u odgoju djece.

B. Prva kaznena prijava

6. Dana 9. listopada 2018. podnositelj i njegov polubrat, koje je zastupao M.R., podnijeli su kaznenu prijavu policiji navodeći da ih je zlostavljala Ma.R., maćeha podnositelja i bivša supruga podnositeljeva oca.

7. U iskazu danom istoga dana podnositelj je naveo da ga je, dok su živjeli zajedno od 2010. do 2015., Ma.R. u nekoliko navrata fizički i verbalno zlostavljala nazivajući ga „konjem i idiotom”, čupala ga za kosu i šamarala ga. Objasnio je da je tek nekoliko dana prije podnošenja kaznene prijave obavijestio oca o tim incidentima jer mu je Ma.R. prijetila da će ga istući ako išta kaže ocu.

8. Dana 15. listopada 2018. godine policija je ispitala Ma.R. Ona je negirala počinjenje dotičnog kaznenog djela. Navela je da je u lipnju 2018. zatražila razvod od M.R.-a, što on nije želio, te da ju je tada počeo prijavljivati policiji.

9. Dana 17. listopada 2018. podnositelj je ispitan u Policijskoj postaji Korenica. Njegov je iskaz u velikoj mjeri bio isti kao i navodi koje je iznio u svojoj kaznenoj prijavi (vidi stavak 7. ove odluke). Naveo je i da nema medicinsku dokumentaciju kojom bi potkrijepio optužbe.

10. Točno neutvrđenog datuma Centar za socijalnu skrb Gospić izradio je socijalnu anamnezu, što je uključivalo psihologijsku obradu podnositelja, njegovog polubrata i njihovih roditelja. Obrada je pokazala da je Ma.R. bila stabilna, uravnotežena i razumna osoba, koja uspostavlja tople i prijateljske odnose. Imala je tendenciju osjećati krivnju, pa nije bila sklona kažnjavati druge, već kriviti sebe. Bila je oprezna i suzdržana u odnosima s drugima jer je bila zabrinuta što drugi misle o njoj i tražila je odobrenje okoline. Osjećala se kao da je drugi ne razumiju i da je pogrešno optužena. S druge strane, psihologijska obrada pokazala je da je podnositeljev otac bio nezadovoljan trenutnom situacijom u životu, da mu je nedostajalo samopouzdanja i da je nesnalažljiv u društvu. Bio je nezrela, nestabilna, narcisoidna i egocentrična

osoba koja je bila usmjerena na sebe. Bio je sklon kažnjavanju i okrivljavanju drugih za svoje probleme, te nema uvida u izvore ili posljedice vlastitog ponašanja. Podnositelj je opisan kao pretjerano depresivan za svoju dob, zabrinut za budućnost i s niskim samopouzdanjem. Na temelju kontinuiranog praćenja obitelji, terenskih izvida, savjetodavnih razgovora, psihologijske obrade te suradnje sa školom i nadležnim zdravstvenim ustanovama, Centar za socijalnu skrb zaključio je da navodi koje je iznio otac podnositelja nisu potvrđeni, te da je zlostavljanje zbog kojeg je prijavio Ma.R. prethodno utvrđeno u njegovim odgojnim postupcima prema podnositelju zahtjeva, zbog čega mu je Centar izrekao mjeru upozorenja (vidi stavak 5. ove odluke).

11. Dana 16. studenoga 2018. godine Centar za socijalnu skrb izrekao je M.R.-u, Ma.R.-i i majci podnositelja mjeru intenzivne stručne pomoći i nadzora nad ostvarivanjem skrbi o djeci, s ciljem dodatne zaštite dobrobiti podnositelja i T.R.-a, Ma.R.-inog sina.

12. Nakon provedenih kaznenih izvida, 2. siječnja 2019. godine Policijska postaja Korenica dostavila je Općinskom državnom odvjetništvu u Gospiću posebno izvješće u kojem ga je obavijestila da nisu utvrđeni elementi kaznenog djela povrede djetetovih prava protivno članku 177. Kaznenog zakona.

13. Dana 6. svibnja 2019. godine Općinsko državno odvjetništvo u Gospiću obavijestilo je M.R.-a da provedenim kaznenim izvidima nije utvrđena osnovana sumnja da je Ma.R. počinila kazneno djelo.

14. U međuvremenu, 27. studenoga 2018. godine, Ma.R. je proglašena krivom za prekršaj nasilja u obitelji zbog lupanja na vrata M.R.-ovog stana i vikanja na njega 29. lipnja 2018. godine. Osuđena je na kaznu zatvora u trajanju od 15 dana, na temelju članka 10. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (vidi stavak 27. ove odluke), s primjenom uvjetne osude s rokom provjeravanja od šest mjeseci.

C. Druga kaznena prijava

15. Na inicijativu M.R.-a, 14. svibnja 2019. godine, multidisciplinarni tim Poliklinike za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba pregledao je podnositelja i izradio psihijatrijski i psihološki nalaz u kojem je zaključio da je podnositelj razvio sindrom zlostavljanog djeteta kao posljedicu fizičkog zlostavljanja od strane maćehe i emocionalnog zlostavljanja od strane oca i maćehe.

16. Dana 25. rujna 2019. godine podnositelj, kojeg je zastupao njegov otac, podnio je još jednu kaznenu prijavu protiv Ma.R.-e zbog nasilja u obitelji počinjenog na štetu podnositelja i T.R.-a, kojoj je priložio, između ostalog, gore navedeni nalaz i mišljenje multidisciplinarnog tima (vidi stavak 15. ove odluke) i oproštajna pisma prije samoubojstva koje je navodno napisala Ma.R. Naveo je da mu je podnositelj 2018. godine povjerio da ga je Ma.R., dok je živjela s njima od 2010. do 2015., šamarala, vukla za kosu, vikala na njega i vrijeđala ga nebrojeno puta, pri čemu mu je prijetila kako to

ne bi rekao ocu. Predložio je i ispitivanje dvaju svjedoka u prilog njegovim tvrdnjama.

17. Točno neutvrđenog datuma, Centar za socijalnu skrb izradio je izvješće o provođenju mjere intenzivne stručne pomoći i nadzora nad ostvarivanjem skrbi o djeci koja je određena i M.R.-u (ocu podnositelja) i Ma.R.-i (maćehi podnositelja) u odnosu na podnositelja i T.R.-a (vidi stavak 11. ove odluke).

U izvješću se navodi da je mjera dovela do pozitivnih rezultata kod Ma.R.-e u odnosu na T.R.-a i da joj je određena blaža mjera stručne pomoći i potpore. Kad je riječ o M.R.-u, mjera nije bila uspješna u odnosu na T.R.-a, jer nije imao osobne kontakte ni emocionalne veze s djetetom i nije plaćao njegovo uzdržavanje. U odnosu na podnositelja, mjera je bila uspješna u tome što su njegovi biološki roditelji, M.R. i V.P., održavali kvalitetnu komunikaciju tako da se mjera više nije primjenjivala.

18. Dana 6. ožujka 2020. godine policija je ispitala svjedoke koje je predložio M.R. Svjedokinja K.R., koja je bila njegova susjeda, izjavila je da je tri godine ranije vidjela kako Ma.R. tuče podnositelja i T.R.-a remenom kako bi jeli hranu koju im je poslužila. Svjedok P.P., koji je bio bivši partner Ma.R.-ine majke, izjavio je da je Ma.R. često ostavljala T.R.-a samog i odlazila s različitim muškarcima i da se, prema njegovu mišljenju, odavala prostituciji. Naveo je i da se nije dobro brinula o djeci.

19. Dana 18. svibnja 2020. godine [Općinsko] državno odvjetništvo u Gospiću odbacilo je kaznenu prijavu podnositelja, utvrdivši da nije postojala osnovana sumnja da je Ma.R. počinila nasilje u obitelji nad podnositeljem ili T.R.-om protivno članku 179.a Kaznenog zakona (vidi stavak 25. ove odluke). Državni odvjetnik pregledao je izvješća Centra za socijalnu skrb, izjave svjedoka, nalaz, mišljenje multidisciplinarnog tima i cijeli spis predmeta u vezi s kaznenom prijavom iz 2018. godine i zaključio da ne postoje materijalni ili personalni dokazi koji bi potkrijepili iskaze o navodnom nasilju u obitelji nad djecom. Ujedno je naveo da se navodno zlostavljanje dogodilo u razdoblju od 2010. do 2015. godine, a da je kaznena prijava podnesena tek 2019. godine. Podnositelj je upućen da može preuzeti kazneni progon u skladu s člankom 55. stavkom 5. Zakona o kaznenom postupku. Također je obaviješten da prije podizanja optužnice mora zatražiti prvo ispitivanje osumnjičenice u skladu s člankom 341. stavkom 4. Zakona o kaznenom postupku.

20. Dana 29. svibnja 2020. podnositelj i T.R., koje je zastupao M.R., podnijeli su prijedlog Županijskom sudu u Karlovcu za provođenje dokazne radnje prvog ispitivanja Ma.R.-e.

21. Dana 29. lipnja 2020. godine sudac istrage Županijskog suda u Karlovcu odbio je njihov prijedlog kao neosnovan, zaključivši da nije bilo naznaka da je Ma.R. počinila prijavljeno zlostavljanje, niti je bilo svjedoka ili drugih naznaka koje bi potvrdile navode oca podnositelja zahtjeva.

22. Dana 13. srpnja 2020. godine izvanraspravno vijeće Županijskog suda odbilo je naknadnu žalbu, zaključivši da je sudac istrage pravilno zaključio da nije postojala osnovana sumnja da je Ma.R. počinila prijavljeno kazneno djelo. Također je objasnilo da nalaz i mišljenje multidisciplinarnog tima, pred kojim je podnositelj iznosio navode uz kontinuiranu prisutnost M.R.-a, dajući potpuno drugačije informacije od onih koje se javljaju u drugim relevantnim dokazima i izvješćima Centra za socijalnu skrb, sami nisu bili dovoljni da potvrde navode podnositelja o zlostavljanju.

D. Ustavna tužba podnositelja zahtjeva

23. Dana 21. kolovoza 2020. podnositelj i T.R., koje je zastupao M.R., podnijeli su ustavnu tužbu protiv gore navedenog rješenja Županijskog suda. Ukazali su, između ostalog, na povredu članka 3. Konvencije, tvrdeći da je postojala osnovana sumnja da je Ma.R. počinila dotično kazneno djelo i da je s tim u vezi trebala biti barem ispitana.

24. Dana 6. listopada 2020. Ustavni sud odbacio je njihovu ustavnu tužbu jer rješenje Županijskog suda nije predstavljalo akt podložan ustavnosudskoj ocjeni.

MJERODAVNI PRAVNI OKVIR

25. Mjerodavne odredbe Kaznenog zakona (Narodne novine br. 125/11 s naknadnim izmjenama i dopunama) glase:

Članak 177. Povreda djetetovih prava

(1) Roditelj ... ili druga osoba koja grubo zanemaruje svoje dužnosti podizanja, odgoja i obrazovanja djeteta,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Tko zlostavi dijete ...,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.¹

Članak 179. a Nasilje u obitelji

„Tko teško krši propise o zaštiti od nasilja u obitelji i time kod člana obitelji ili bliske osobe izazove strah za njezinu sigurnost ili sigurnost njoj bliskih osoba ili je dovede u

¹ Opaska prevoditelja:

Tekst Kaznenog zakona koji je citirao Europski sud za ljudska prava u presudi na engleskom jeziku ne poklapa se s izvornikom. Stoga je prijevod članka 177. Kaznenog zakona napisan u skladu s tekstem Kaznenog zakona na hrvatskom jeziku.

ponižavajući položaj, a time nije počinjeno teže kazneno djelo, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine“

26. Mjerodavne odredbe Zakona o kaznenom postupku (Narodne novine 152/08 s naknadnim izmjenama i dopunama) glase:

Članak 16.

„(1) Žrtva i oštećenik imaju u kaznenom postupku prava u skladu s ovim Zakonom.

2) Policija, istražitelj, državno odvjetništvo i sud postupaju s posebnim obzirom prema žrtvi kaznenog djela.

3) Tijela iz stavka 2. ovog članka dužna su žrtvu i oštećenika upoznati s njihovim pravima u postupku sukladno ovom Zakonu i pri poduzimanju radnji na primjeren način skrbiti o njihovim pravima.“

Članak 206.

„(1) Nakon ispitivanja prijave ... državni odvjetnik odbacit će prijavu obrazloženim rješenjem ako iz same prijave proistječe:

1) da prijavljeno djelo nije kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti,

...

4) ako nema osnovane sumnje da je osumnjičenik počinio prijavljeno kazneno djelo,

5) ako podaci u prijavi upućuju na zaključak da prijava nije vjerodostojna.“

27. Mjerodavne odredbe Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, (Narodne novine br. 70/17, s naknadnim izmjenama i dopunama) glase:

Članak 10.

„Nasilje u obitelji je:

1. tjelesno nasilje

2. tjelesno kažnjavanje ili drugi načini ponižavajućeg postupanja prema djeci

3. psihičko nasilje koje je kod žrtve prouzročilo povredu dostojanstva ili uznemirenost

4. spolno uznemiravanje

5. ekonomsko nasilje ...“

PRIGOVOR

28. Podnositelj je prigovorio da nadležne vlasti nisu učinkovito istražile njegove navode o obiteljskom nasilju koje je počinila njegova maćeha, posebice jer su odbile ispitati osumnjičenicu i uzeti u obzir nalaz i mišljenje multidisciplinarnog tima koje potvrđuje njegovo zlostavljanje.

PRAVO

29. Podnositelj je prigovorio da vlasti nisu učinkovito istražile njegove navode o zlostavljanju, protivno članku 3. Konvencije, koji glasi kako slijedi:

„Nitko se ne smije podvrgnuti mučenju ni nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kazni.“

A. Tvrdnje stranaka

1. Vlada

30. Vlada je tvrdila, kao prvo, da je zahtjev podnesen izvan šestomjesečnog roka jer je podnositelj trebao biti svjestan da njegova ustavna tužba u danim okolnostima nije djelotvorno pravno sredstvo i da će biti odbačena. Rješenje Županijskog suda u Karlovcu nije se odnosilo na meritum predmeta i stoga nije bila podložno ustavnosudskoj ocjeni, što potvrđuje popis takvih akata koji je dostupan na mrežnim stranicama Ustavnog suda.

31. Podredno, Vlada je tvrdila da podnositelj nije pravilno iscrpio domaća pravna sredstva jer nije podnio ustavnu tužbu zbog neučinkovitosti istrage protiv rješenja državnog odvjetnika kojim je odbačena njegova kaznena prijava.

32. Kad je riječ o osnovanosti, Vlada je tvrdila da je istraga podnositeljevih navoda da ga je Ma.R. zlostavljala bila učinkovita. Državno odvjetništvo uzelo je u obzir sve dostupne materijale, uključujući nalaz i mišljenje multidisciplinarnog tima, kao i činjenicu da je zlostavljanje prijavljeno približno četiri godine nakon što se navodno dogodilo. U nedostatku bilo kakvih materijalnih ili personalnih dokaza koji bi potvrdili navode podnositelja, ispravno je doneseno rješenje o odbačaju kaznene prijave.

33. Prema mišljenju Vlade, iz spisa proizlazi da je podnositeljev otac, a ne Ma.R., bio taj koji je fizički zlostavljao podnositelja zahtjeva, što je sam podnositelj potvrdio u iskazu danom policiji 2012. godine i što je također priznao M.R., kojem su zbog tih radnji nadležna tijela za socijalnu skrb izrekla mjeru upozorenja.

34. Navedeno je dodatno potkrijepljeno psihologijskom obradom uključenih osoba, koja je pokazala da je Ma.R. bila stabilna, razumna i topla osoba, dok je M.R. bio emocionalno nestabilan, narcisoidan i egocentričan. Nakon kontinuiranog praćenja promjena u obitelji, provedenih terenskih izvida, savjetodavnih razgovora i psihologijske obrade te redovitog kontaktiranja škole i liječnika, Centar za socijalnu skrb zaključio je da se navode o zlostavljanju ne može potvrditi te da je zlostavljanje zbog kojeg je Ma.R. prijavljena prethodno utvrđeno u disciplinskim mjerama M.R.-a. Nadalje, T.R. nikada nije izrazio nikakve sumnje u svoju majku.

35. Vlada je nadalje ukazala na vrijeme podnošenja kaznene prijave. S jedne strane, to je moglo biti povezano s M.R.-ovim narušenim odnosom s bivšom suprugom te činjenicom da je zatražila razvod od njega i ostvarila novi odnos s drugim muškarcem, s kojim je čekala dijete. Osim toga, nije bilo vjerojatno da se podnositelj povjerio ocu tek niz godina nakon što se Ma.R. iselila i da nikada nije imao vidljive znakove fizičkog nasilja, iako je tvrdio da ga je Ma.R. u nekoliko navrata ošamarila.

36. Što se tiče ispitivanja Ma.R.-e, Vlada je istaknula da je ona ispitana nakon što je M.R. podnio prvu kaznenu prijavu protiv nje 2018. godine, kada je negirala sve optužbe, te da je državni odvjetnik imao pristup tom spisu. Nadalje, u domaćem zakonodavstvu nije postojala obveza ispitivanja osumnjičenika prije odbacivanja kaznene prijave.

37. Vlada je nadalje tvrdila da je istraga bila neovisna, temeljita i brza. Konkretno, izjava svjedokinje K.R. nije se mogla smatrati relevantnom ili da zahtijeva daljnje provjere jer se odnosila na događaj kojem je navodno svjedočila otprilike 2017. godine, dugo vremena nakon što su Ma.R. i T.R. napustili obiteljski dom podnositelja zahtjeva 2015. godine.

38. Naposljetku, Vlada je naglasila da je Županijski sud u Karlovcu dodatno potvrdio zaključke državnog odvjetnika o nepostojanju osnovane sumnje da je Ma.R. počinila kazneno djelo jer je dva puta odbio prijedlog podnositelja zahtjeva za provođenje prvog ispitivanja osumnjičenice.

2. Podnositelj zahtjeva

39. Podnositelj zahtjeva tvrdio je da je podnio ustavnu tužbu što je prije mogao. On nije bio dužan podnijeti takvu tužbu protiv rješenja državnog odvjetnika o odbačaju njegove kaznene prijave jer je do povrede kojoj prigovara došlo zbog toga što mu je, kao oštećeniku, uskraćena mogućnost preuzimanja kaznenog progona jer nije provedeno prvo ispitivanje osumnjičenice.

40. Podnositelj zahtjeva je tvrdio da nadležne vlasti nisu spriječile posljedice njegova zlostavljanja jer nisu uzele u obzir nalaz i mišljenje multidisciplinarnog tima, unatoč jasnim dokazima da se zlostavljanje dogodilo.

41. Podnositelj je nadalje prigovorio da je istraga bila nedostatna i nepotpuna, jer policija nije ispitala Ma.R. u svojstvu osumnjičenice u skladu sa Zakonom o kaznenom postupku, već je s njom samo obavila obavijesni razgovor. To je pak spriječilo podnositelja da preuzme kazneni progon kao oštećenik podizanjem optužnice, za što je preduvjet bio prvo ispitivanje osumnjičenice.

42. Nadalje, podnositelj, koji je u međuvremenu postao punoljetan, sada je mogao osobno potvrditi kako se osjećao kada je kao dijete sudjelovao u postupku u kojem niti jedna od nadležnih vlasti nije ozbiljno shvatila njegove navode, već su se usredotočile samo na konfliktnan odnos između njegova oca i očeve bivše supruge.

3. Ocjena Suda

(a) Opća načela

43. Sud ponavlja da, kada pojedinac na temelju osnovanih razloga tvrdi da je bio izložen postupanju suprotnom članku 3. Konvencije, taj članak zahtijeva od nacionalnih tijela provedbu učinkovite službene istrage kako bi se utvrdile činjenice predmeta te identificirale i, ako je potrebno, kaznile odgovorne osobe. Takva se obveza ne može smatrati ograničenom samo na slučajeve zlostavljanja od strane predstavnika države (vidi *S.Z. protiv Bugarske*, br. 29263/12, stavak 44., 3. ožujka 2015. i *B.V. protiv Belgije*, br. 61030/08, stavak 56., 2. svibnja 2017.).

44. Obilježja koja istraga o takvim pitanjima mora imati da bi se smatrala učinkovitom – uključujući brzinu, razumnu žurnost, primjerenost, temeljitost, objektivnost i dostatnu uključenost žrtve – navedena su u brojnim predmetima koji se odnose na ta pitanja (vidi, na primjer, *X i drugi protiv Bugarske* [VV], br. 22457/16, stavci 185. – 190., 2. veljače 2021.).

45. Sud je također iznio što sve uzima u obzir kad ocjenjuje ispunjava li istraga, kada je potrebna, zahtjeve primjerenosti i temeljitosti (vidi, za kratak pregled, *Y protiv Bugarske*, br. 41990/18, stavak 82., 20. veljače 2020.). Konkretno, naglasio je da se raznolikost mogućih situacija ne može svesti na puki kontrolni popis istražnih radnji ili druge pojednostavljene kriterije (vidi *Velikova protiv Bugarske*, br. 41488/98, stavak 80., ESLJP 2000-VI; *Velcea i Mazăre protiv Rumunjske*, br. 64301/01, stavak 105., 1. prosinca 2009.; i *Mustafa Tunç i Fecire Tunç protiv Turske* [VV], br. 24014/05, stavak 176., 14. travnja 2015.), budući da se u ovom specifičnom kontekstu svaki predmet temelji na vlastitim činjenicama.

46. Naposljetku, Sud je također prepoznao da su žrtve nasilja u obitelji posebno ranjive i da država treba aktivno sudjelovati u njihovoj zaštiti (vidi *Bevacqua i S. protiv Bugarske*, br. 71127/01, stavak 65., 12. lipnja 2008. i *Opuz protiv Turske*, br. 33401/02, stavak 132., ESLJP 2009.) te je naglasio da djeca i druge ranjive osobe imaju pravo na zaštitu države u obliku učinkovitog odvracanja od teških povreda osobnog integriteta (vidi, na primjer, *M. i M. protiv Hrvatske*, br. 10161/13, stavak 136., ESLJP 2015. (izvadci)). U predmetima u kojima su djeca mogla biti žrtve zlostavljanja, ispunjavanje pozitivnih obveza koje proizlaze iz članka 3. Konvencije zahtijeva, u okviru domaćeg postupka, učinkovito ostvarivanje prava djeteta da se prednost daje njegovu najboljem interesu i da se na odgovarajući način uzme u obzir djetetova posebna ranjivost i potrebe koje iz toga proizlaze (vidi *A i B protiv Hrvatske*, br. 7144/15, stavak 111., 20. lipnja 2019., i *M.M.B. protiv Slovačke*, br. 6318/17, stavak 61., 26. studenoga 2019.; vidi i *M.G.C. protiv Rumunjske*, br. 61495/11, stavci 70. i 73., 15. ožujka 2016.).

(b) Primjena u ovom predmetu

47. Sud smatra da nije potrebno ispitati prigovore Vlade o nedopuštenosti jer je zahtjev u svakom slučaju nedopušten iz sljedećih razloga.

48. U ovom predmetu Sud na početku primjećuje da je podnositelj, kojeg je zastupao njegov otac, podnio kaznenu prijavu u kojoj se navodi da je pretrpio zlostavljanje od strane maćehe Ma.R. Detaljno je opisao navodno zlostavljanje, dostavio nalaz psihološkog i psihijatrijskog vještačenja multidisciplinarnog tima i predložio svjedoke koji bi potkrijepili njegove navode.

49. U takvim okolnostima Sud smatra da je pred hrvatskim vlastima iznesena „dokaziva” tvrdnja, u smislu sudske prakse Suda, o nasilju u obitelji počinjenom na štetu djeteta od strane privatne osobe i da su prema članku 3. Konvencije bile obvezne bez odgode poduzeti potrebne mjere za ocjenu vjerodostojnosti tih tvrdnji te razjašnjenje okolnosti predmeta (vidi gore navedeni predmet *M.M.B. protiv Slovačke*, stavak 66., i gore navedeni predmet *B.V. protiv Belgije*, stavak 66.).

50. Sud nadalje primjećuje da podnositelj nije prigovorio da ga vlasti nisu zaštitile od zlostavljanja jer je navodno zlostavljanje prijavio tek nekoliko godina nakon što se navodno dogodilo. Njegov prigovor, kako je sročen, prije svega se odnosio na neučinkovitost kaznene istrage nakon kaznene prijave koju je u njegovo ime podnio njegov otac 2019. godine, a posebno na činjenicu da nadležne vlasti nisu provele prvo ispitivanje osumnjičenice (vidi stavak 39. ove odluke).

51. S tim u vezi Sud primjećuje da su, nakon kaznene prijave koju je podnio podnositelj zahtjeva, nadležne vlasti odmah poduzele niz istražnih radnji radi provjere iznesenih navoda. Konkretno, pribavile su informacije i rezultate psihologijske obrade od relevantnih tijela socijalne skrbi, koja su već niz godina pratila obitelj. Također su ispitale svjedoke i izvršile uvid u druge materijale u spisu predmeta. Unatoč tim naporima, tijela kaznenog progona nisu pronašla nikakve materijalne ili personalne dokaze da se navodno zlostavljanje doista dogodilo. Sud u tom pogledu ponavlja da obveza provođenja istrage „nije obveza rezultata, već sredstava”: svaka istraga ne mora nužno biti uspješna ili dovesti do zaključka koji se podudara s opisom događaja podnositelja prijave (vidi *M.P. i drugi protiv Bugarske*, br. 22457/08, stavak 111., 15. studenoga 2011.).

52. Konkretno, iz spisa predmeta u ovom predmetu proizlazi da je radnje za koje je podnositelj, zastupan po ocu, optužio Ma.R., kao što je povremeno fizičko nasilje, zapravo počinio njegov otac u prošlosti, što je potonji priznao i što su dokumentirala nadležna tijela za socijalnu skrb (vidi stavke 4. i 5. ove odluke). Iako podnošenje prijave nekoliko godina nakon navodnog incidenta nije oslobodilo vlasti od njihove obveze na temelju članka 3. da provedu dovoljno temeljitu istragu (usporedi *A.P. protiv Republike Moldove*, br. 41086/12, stavak 34., 26. listopada 2021.), Sud smatra da se državnom odvjetniku ne može prigovoriti jer je primjereno uzeo u obzir činjenicu da je

kaznena prijava podnesena približno četiri godine nakon prestanka navodnog zlostavljanja i približno godinu dana nakon što se podnositelj navodno povjerio svom ocu o tim događajima (vidi stavak 19. ove odluke).

53. Što se tiče konkretnog argumenta podnositelja zahtjeva da vlasti nikada nisu ispitala osumnjičenicu, Ma.R., Sud primjećuje da, iako je to doista uobičajena istražna radnja, ona nije obvezna prema domaćem pravu (vidi stavak 26. ove odluke). Nadalje, kao što Sud često ponavlja u svojoj sudskoj praksi, zahtjevi primjerenosti i temeljitosti istrage ne mogu se svesti na puki kontrolni popis istražnih radnji koje treba poduzeti kako bi se zadovoljili standardi iz članka 3. Konvencije (vidi sudsku praksu navedenu u stavku 45. ove odluke). Sud je u ovom predmetu uvjeren da je istraga u cjelini ispunila standarde primjerenosti i temeljitosti propisane člankom 3. Konvencije, unatoč izostanku formalnog ispitivanja Ma.R., koja je bila prethodno ispitana u vezi s ranijom kaznenom prijavom podnositelja zahtjeva (vidi stavak 8. ove odluke).

54. Nadalje, Sud se ne može složiti s podnositeljem zahtjeva da domaće vlasti nisu uzele u obzir nalaz i mišljenje multidisciplinarnog tima od 14. svibnja 2019. (vidi stavak 15. ove odluke). Naprotiv, izvanraspravno vijeće Županijskog suda u Karlovcu iznijelo je detaljne razloge, koje Sud ne smatra ni proizvoljnima ni neprimjerenima, zbog kojih smatra da taj nalaz i mišljenje sami po sebi nisu bili dovoljni za osnovanu sumnju da se navodno zlostavljanje doista dogodilo na način na koji je to navedeno u kaznenoj prijavi (vidi stavak 22. ove odluke).

55. Podnositelj nije podnio nikakav konkretni prigovor u odnosu na druge aspekte istrage, kao što su njezina brzina ili pravovremenost, a Sud u tom pogledu nije utvrdio nikakve nedostatke. U mjeri u kojoj se može tumačiti da podnositelj zahtjeva prigovara propustu tijela kaznenog progona da ga u dovoljnoj mjeri uključe u postupak, Sud napominje da je podnositelj imao priliku iznijeti svoje viđenje činjenica u svojoj kaznenoj prijavi, pred multidisciplinarnim timom i u svoja dva usmena iskaza policiji povezana s njegovom prvom kaznenom prijavom (vidi stavke 7., 9., 15. i 16. ove odluke).

56. S obzirom na prethodno navedeno, nakon pažljivog ispitivanja je li konkretna istraga o navodnom zlostavljanju djeteta bila u skladu sa svim jamstvima koje zahtijeva Konvencija, Sud smatra da tijela kaznenog progona nisu pokazala manjak volje da izvrše svoju dužnost utvrđivanja činjenica i osiguravanja odgovornosti na temelju domaćeg prava. Konkretno, Sud smatra da radnje koje su poduzele vlasti ukazuju na istinski napor da se razjasne okolnosti predmeta i, prema potrebi, da se počinitelji teških kaznenih djela pozovu na odgovornost.

57. Iz toga proizlazi da je zahtjev očigledno neosnovan i mora se odbaciti u skladu s člankom 35. stavkom 3. točkom (a) i stavkom 4. Konvencije.

ODLUKA RADOČAJ protiv HRVATSKE

Iz tih razloga sud jednoglasno

proglašava zahtjev nedopuštenim.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 12. lipnja 2025.

Hasan Bakırcı
tajnik Odjela

Arnfinn Bårdsen
predsjednik